

Dan velikih planova

Dr. sc. Ante Žigman
Predsjednik Upravnog vijeća Hanfe

Zagreb, 25. rujna 2019.

SADRŽAJ

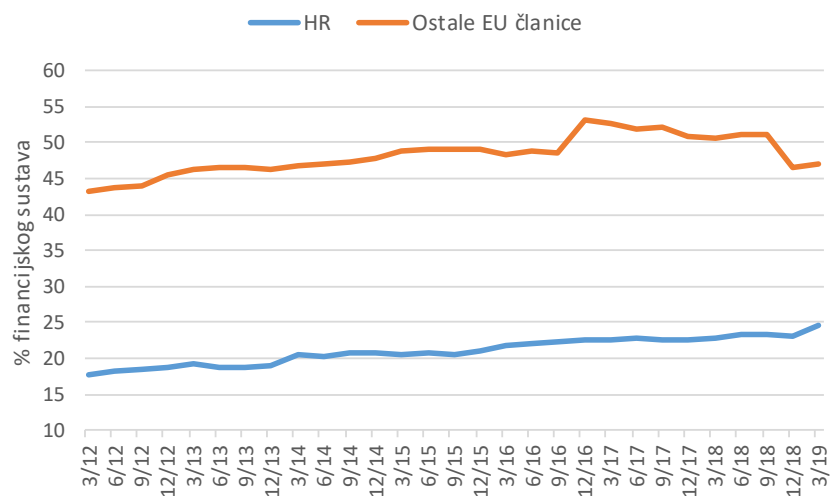
1. Recentna kretanja u sektoru finansijskih usluga
2. Ključni rizici
3. Posljedica: potraga za prinosima
4. Tehnološki rizici

1. RECENTNA KRETANJA U SEKTORU FINANCIJSKIH USLUGA

Raste značaj sektora finansijskih usluga

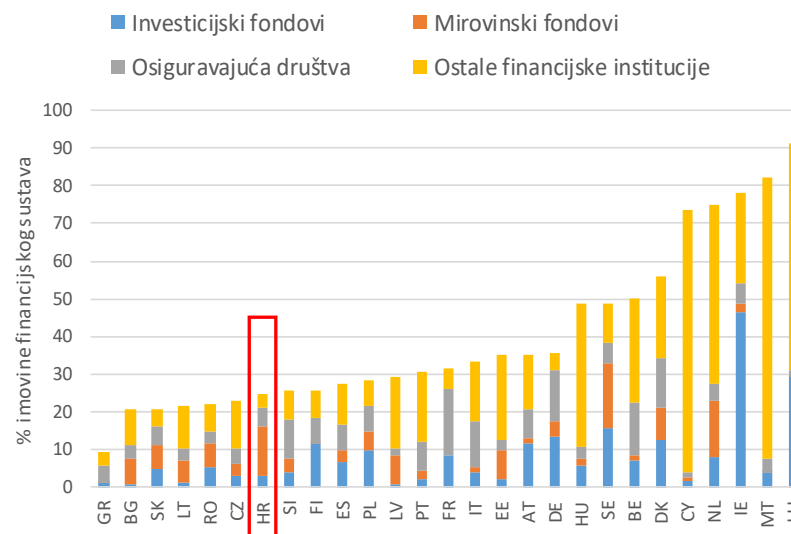
U proteklim godinama zabilježen je blagi porast značaja sektora finansijskih usluga u ukupnom finansijskom sustavu, kako u Hrvatskoj, tako i u ostalim EU zemljama

Napomena: Prema klasifikaciji koja se koristi u finansijskim računima finansijski sektor, osim sektora finansijskih usluga uključuje i monetarne finansijske institucije, koju pak čine centralna banka, kreditne institucije i novčani fondovi.

Izvori: ECB, HNB i HANFA (finansijski računi)

Iako relativno skromniji u odnosu na razvijene EU zemlje, značaj sektora finansijskih usluga u RH usporediv je sa zemljama SIE

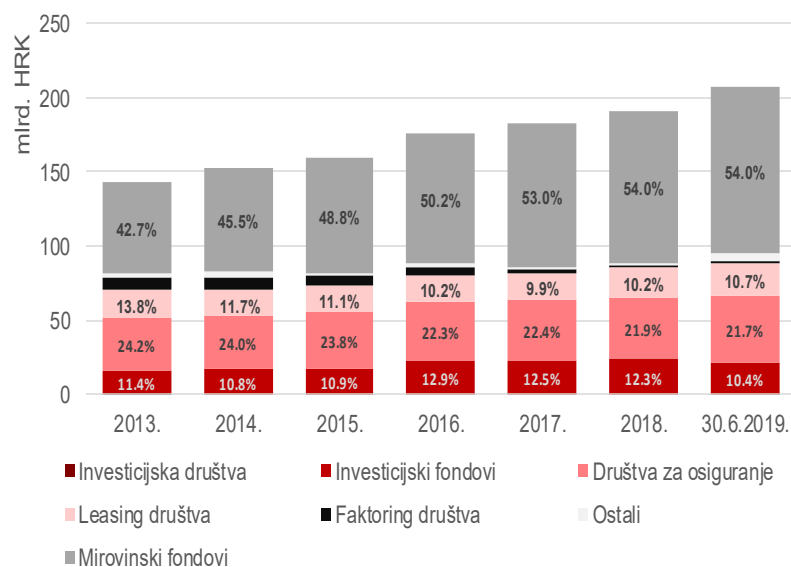

Napomena: Prikazani su podaci za 1. tr. 2019., pri čemu finansijski sektor, osim sektora finansijskih usluga uključuje i monetarne finansijske institucije, koju pak čine centralna banka, kreditne institucije i novčani fondovi.

Izvori: ECB, HNB i HANFA (finansijski računi)

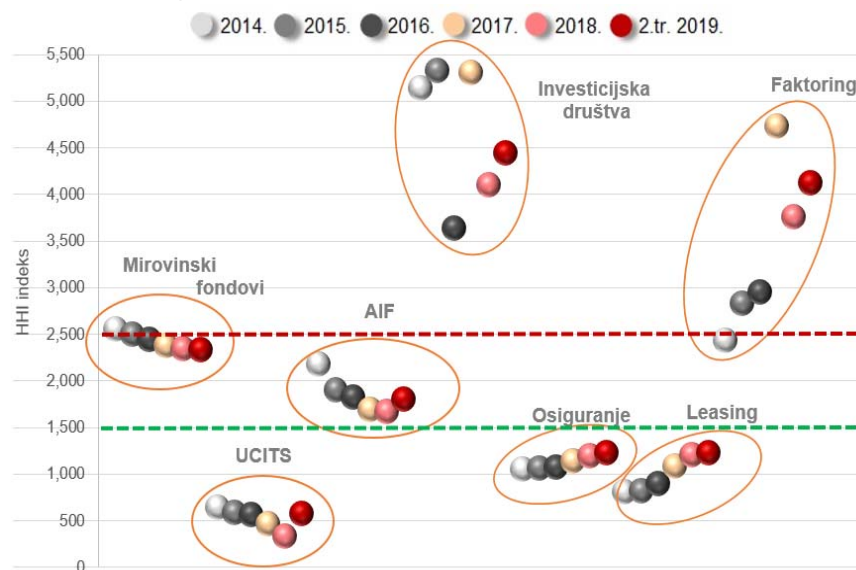
Sektor finansijskih usluga koncentriran je s obzirom na tip finansijskog društava, iako je koncentracija u pojedinim sektorima niska ili umjerena

U strukturi domaćeg sektora finansijskih usluga zadržana je dominantna pozicija mirovinskih fondova i društava za osiguranje

Izvor: HANFA

Iako je kod određenih sektora zabilježen blagi porast koncentracije, većina sektora nalazi se u zoni niske i umjerene koncentracije

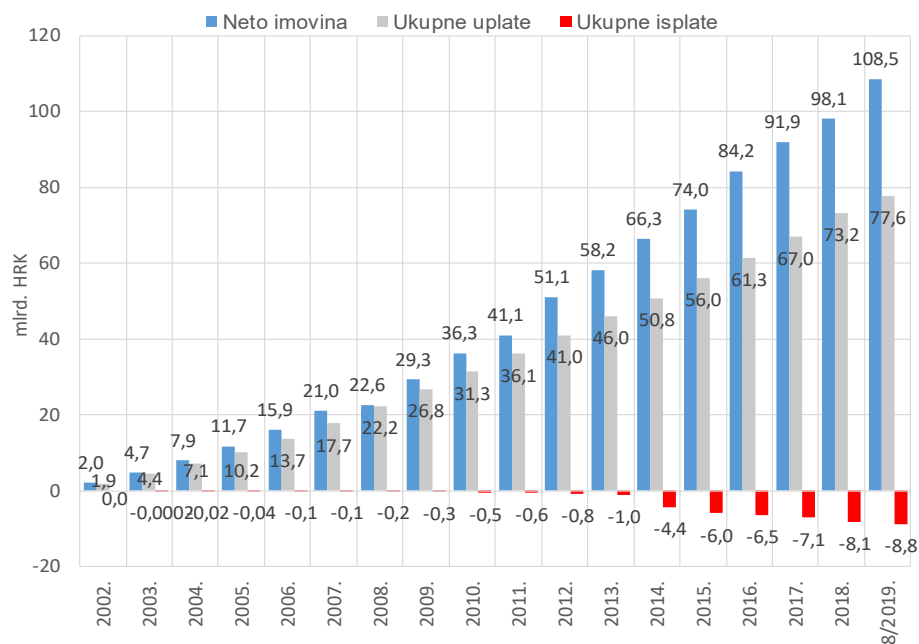

Napomena: Razina unutarsektorske koncentracije je prikazana pomoću Herfindahl-Hirschmanovog indeksa, pri čemu više vrijednosti označuju višu razinu koncentracije tržišta. Iako ne postoji općeprihvaćena skala prema kojoj se tržišta klasificiraju kao nisko/visoko koncentrirana, Američki odjel za pravosuđe smatra tržišta do vrijednosti indeksa 1500 kompetitivnima, dok ona iznad 2500 smatra visoko koncentriranim.

Izvor: HANFA

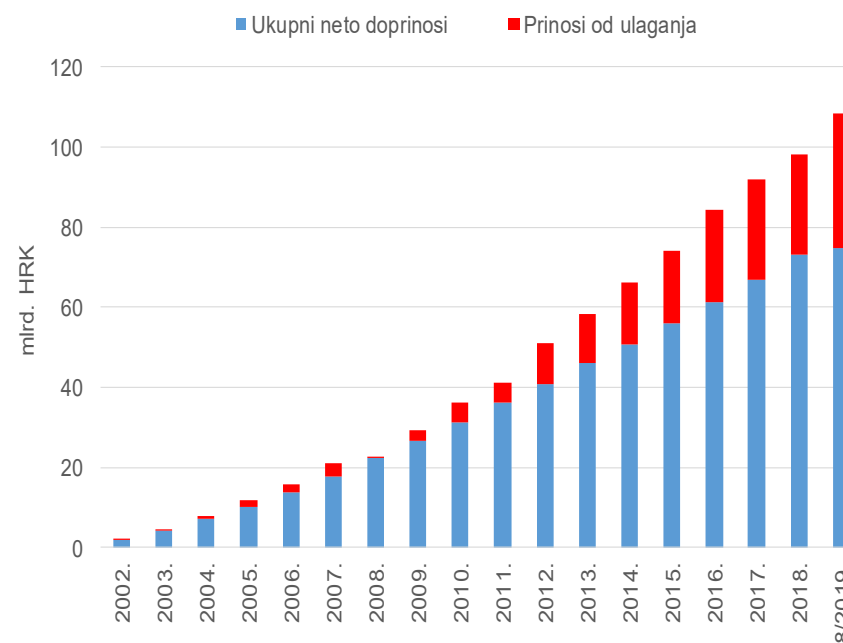
Mirovinski fondovi

Neto imovina mirovinskih fondova raste po stopi većoj od 10%

Izvor: HANFA

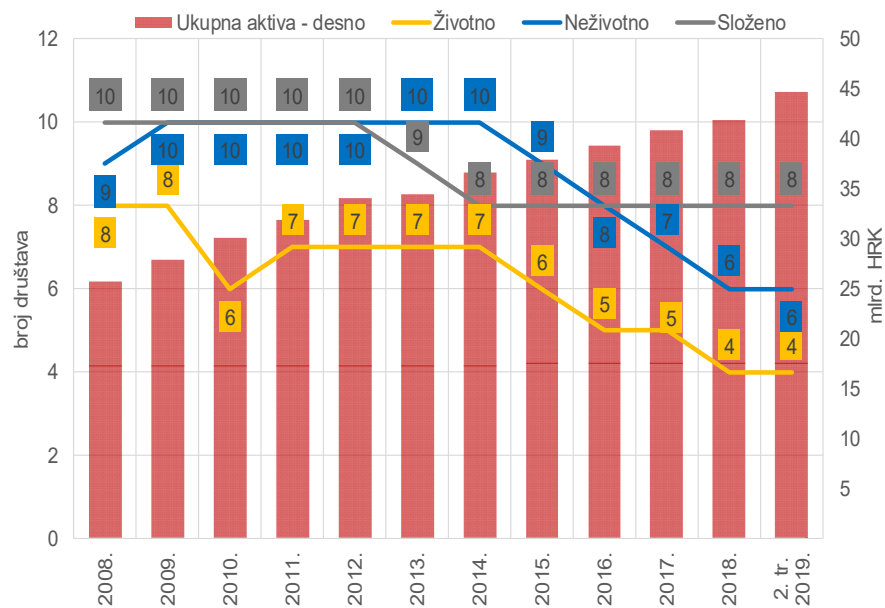
Uz rast neto doprinosa s obzirom na još uvijek dominantnu fazu akumulacije, više od 30% neto imovine generirano je ulaganjima

Izvor: HANFA

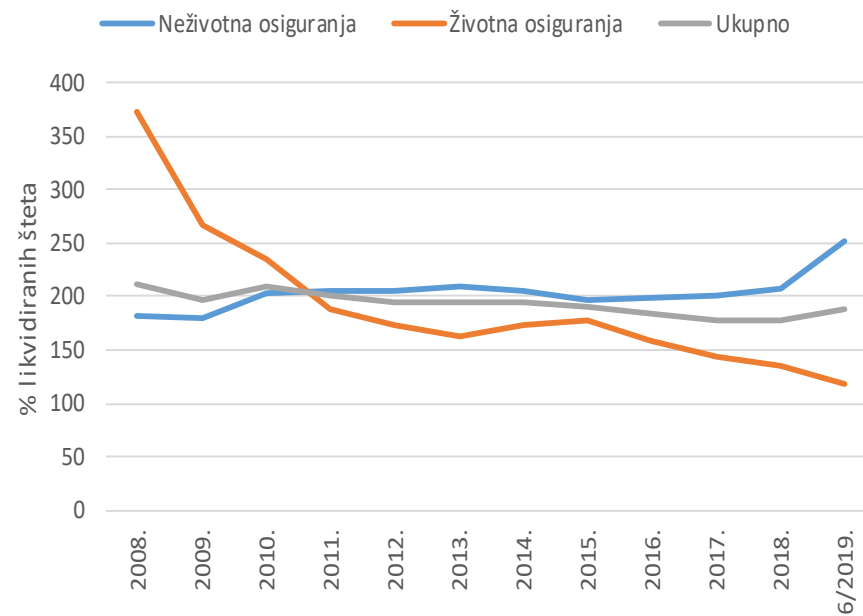
Osiguravajuća društva

Kontinuirani rast veličine sektora unatoč unutarsektorskoj konsolidaciji i smanjenju broja društava

Izvor: HANFA

Sve vrste osiguranja bilježe dostatnu pokrivenost likvidiranih šteta premijama, premda se u segmentu života ona kontinuirano smanjuje

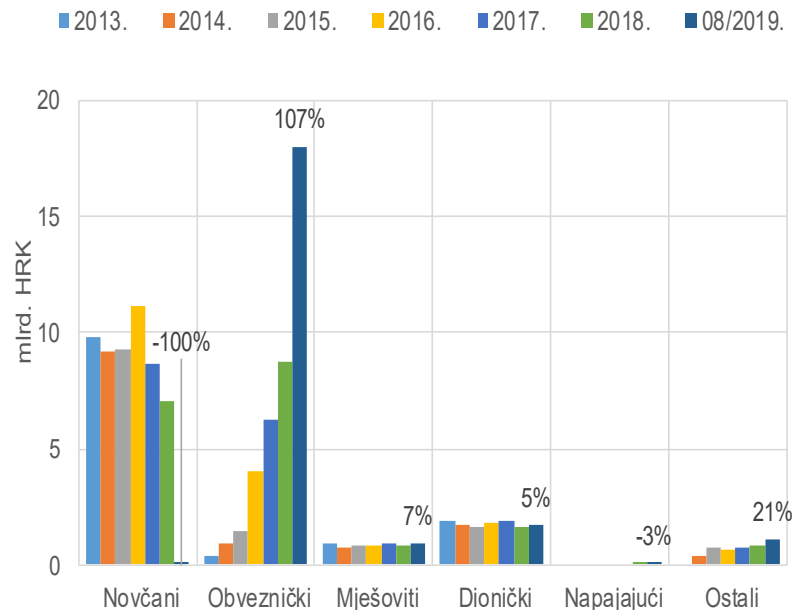

Napomena: Podatak za lipanj 2019. se odnosi na razdoblje od kraja lipnja 2018. do kraja lipnja 2019.

Izvor: HANFA

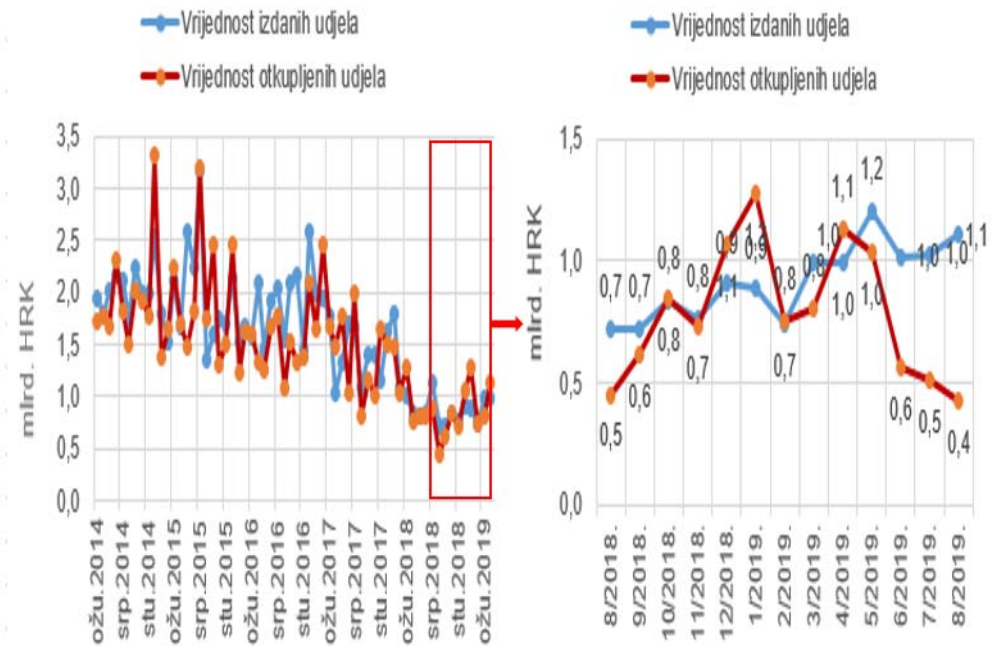
Investicijski fondovi

Veličinom u RH dominiraju relativno konzervativniji investicijski fondovi

Izvor: HANFA

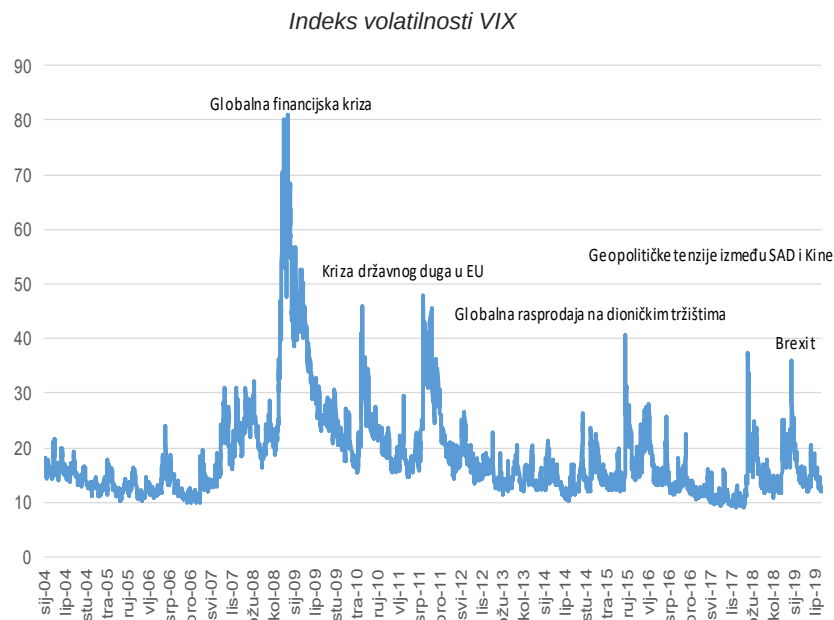
U 2019. nastavljen stabilan rast vrijednosti izdanih udjela

Izvor: HANFA

Tržište kapitala iznimno je osjetljivo na kretanja na međunarodnim tržištima i očekivanja investitora

Kolebljivost na međunarodnim tržištima u blagom je porastu u 2019. zbog povišenih geopolitičkih tenzija

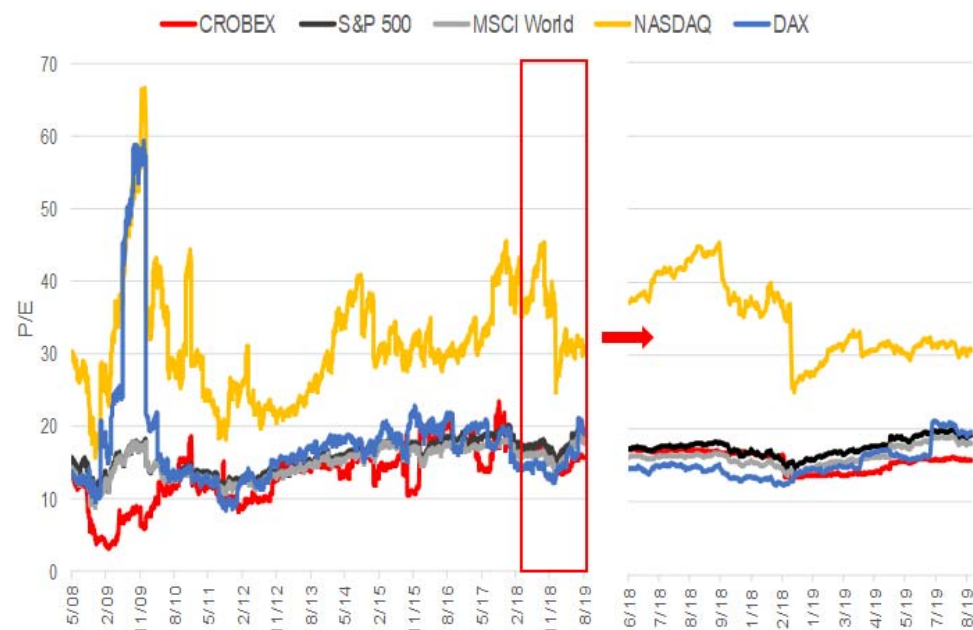

Napomena: Prikazan je indeks volatilnosti VIX koji prikazuje implicitiranu volatilnost na temelju kretanja cijena opcija na S&P 500 indeks.

Izvori: Chicago Board Options Exchange Global Markets

HANFA

U 2019. zaustavljen je višegodišnji porast vrijednosti burzovnih indeksa u odnosu na fundamente, ali je opažena osjetljivost cijena na promjenu sentimenta investitora

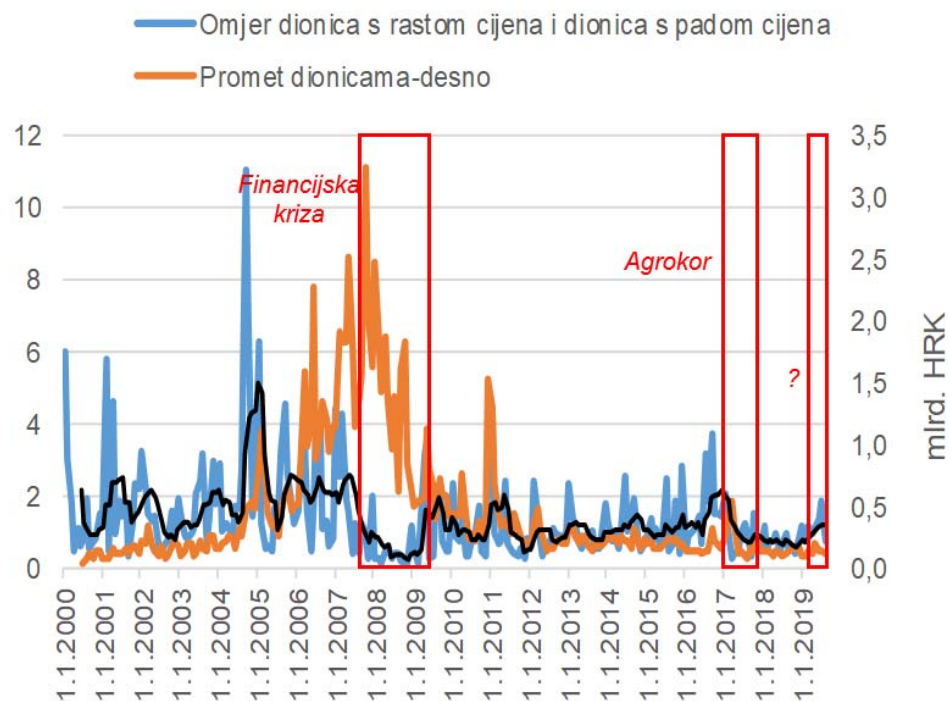

Napomena: Prikazani su omjeri cijena i zarada odabranih burzovnih indeksa (eng. price to earnings ratio).

Izvor: Bloomberg

Tržište kapitala iznimno je osjetljivo na kretanja na međunarodnim tržištima i očekivanja investitora

Aktivnost na domaćem tržištu kapitala i dalje je suzdržana

Izvor: ZSE

HANFA

Opće finansijsko stanje u RH je vrlo povoljno, no pod utjecajem međunarodnih kretanja čija je volatilnost determinirana brojnim makroekonomskim i političkim neizvjesnostima

Napomena: Pozitivne vrijednosti indeksa označavaju oštrije finansijske uvjete od prosjeka razdoblja, a negativne blaže finansijske uvjete od prosjeka. Također, porast indeksa označava pooštavanje finansijskih uvjeta, dok pad označava ublažavanje finansijskih uvjeta.

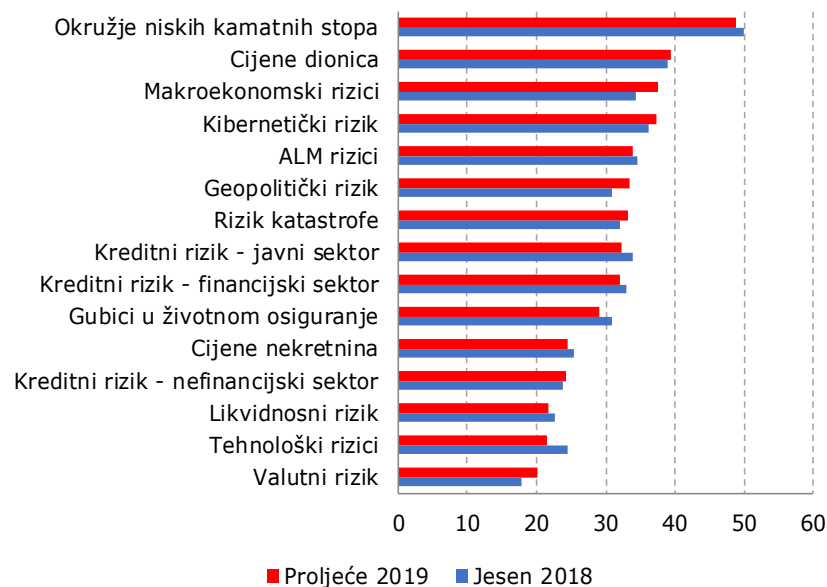
Izvor: EIZG

2. KLJUČNI RIZICI

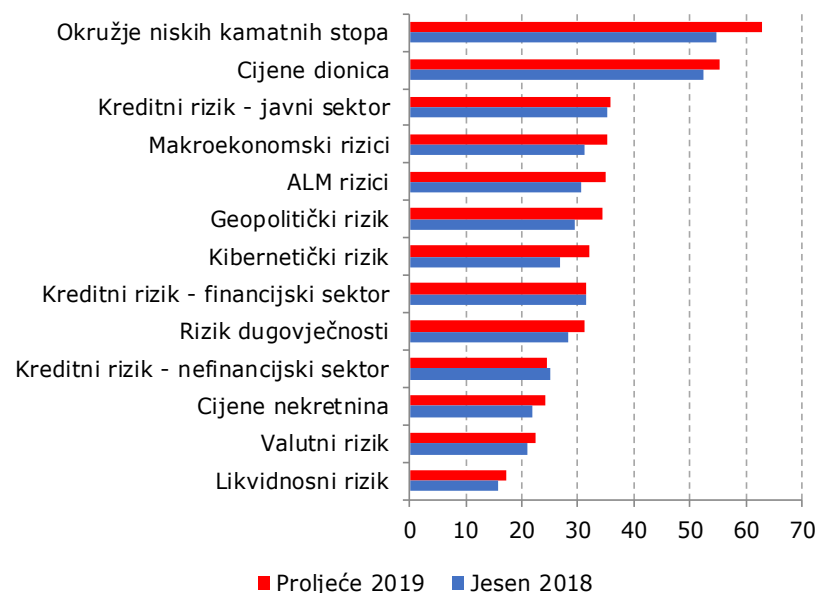

Okružje niskih kamatnih stopa najistaknutiji je rizik u EU zemljama

Ocjena ključnih rizika u sektoru društava za osiguranje

Ocjena ključnih rizika u sektoru mirovinskih fondova

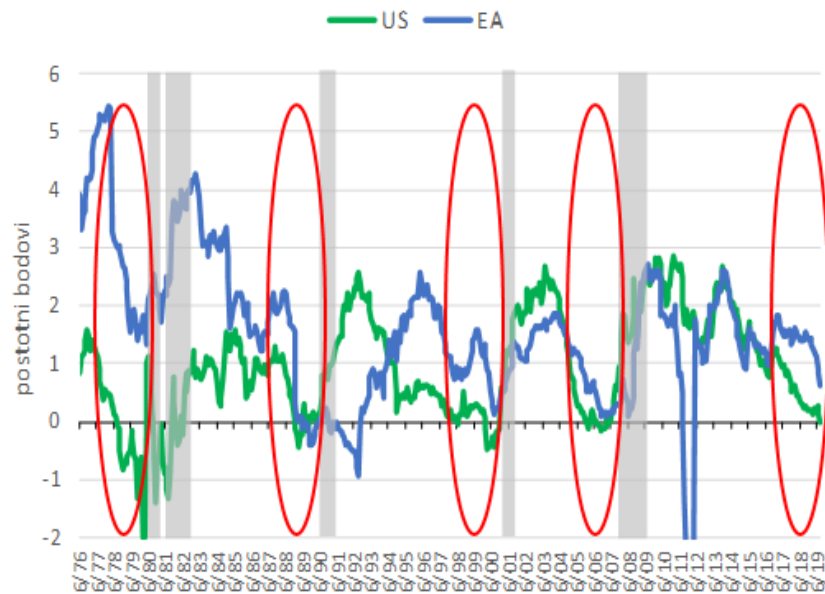

Izvor: EIOPA Risk Assessment Survey

Napomena: Prikazana ocjena pojedinih kategorija rizika sadrži kombinaciju vjerojatnosti materijalizacije pojedinog rizika te njegova potencijalnog utjecaja na promatrane sektore, pri čemu je konačna ocjena normirana na skali od 0 do 100.

U okružju niskih kamatnih stopa sve je izraženija zabrinutost oko pojave recesije...low for how long?

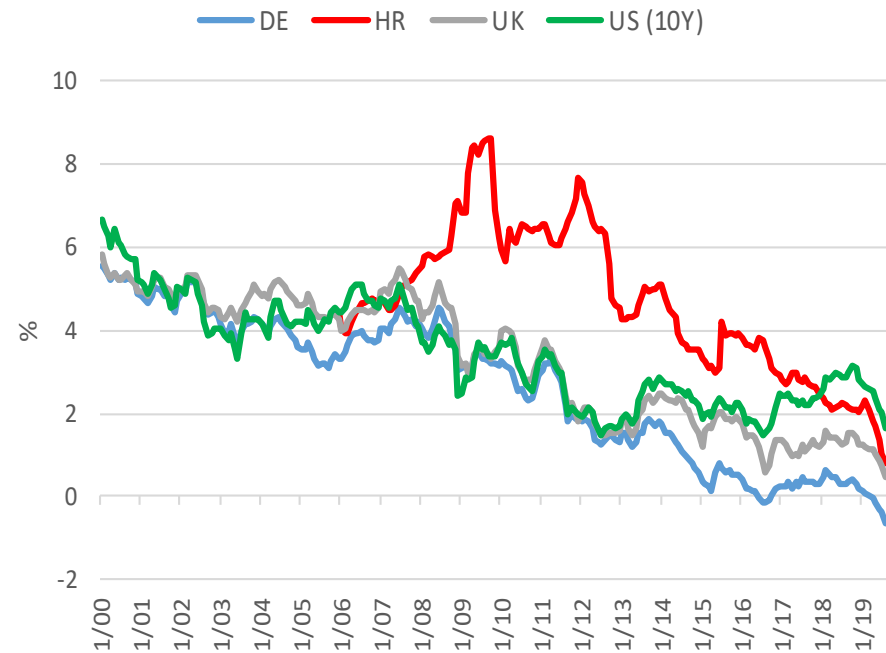
Sve su izraženija očekivanja nove recesije na finansijskim tržištima

Napomena: Na slici su prikazane razlike u prinosima na 10-godišnje i 2-godišnje obveznice, što je često korišteni indikator očekivanja nadolazeće recesije na finansijskim tržištima. Sivo označena područja označuju recesije u SAD-u.

Izvor: ECB, St. Louis FED

Prinosi na dugoročne RH obveznice na povijesnom su minimumu te su usporedive s prinosima na obveznice vodećih razvijenih ekonomija

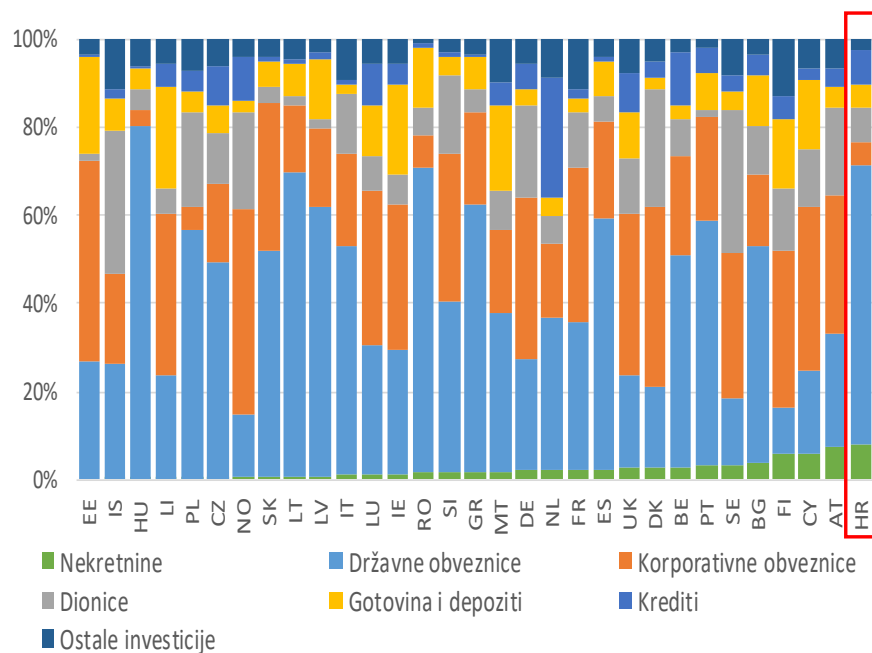
Izvor: Eurostat (EMU convergence criterion bond yields), St. Louis FED

3. POSLJEDICA: POTRAGA ZA PRINOSIMA

Državne obveznice dominantan su oblik ulaganja

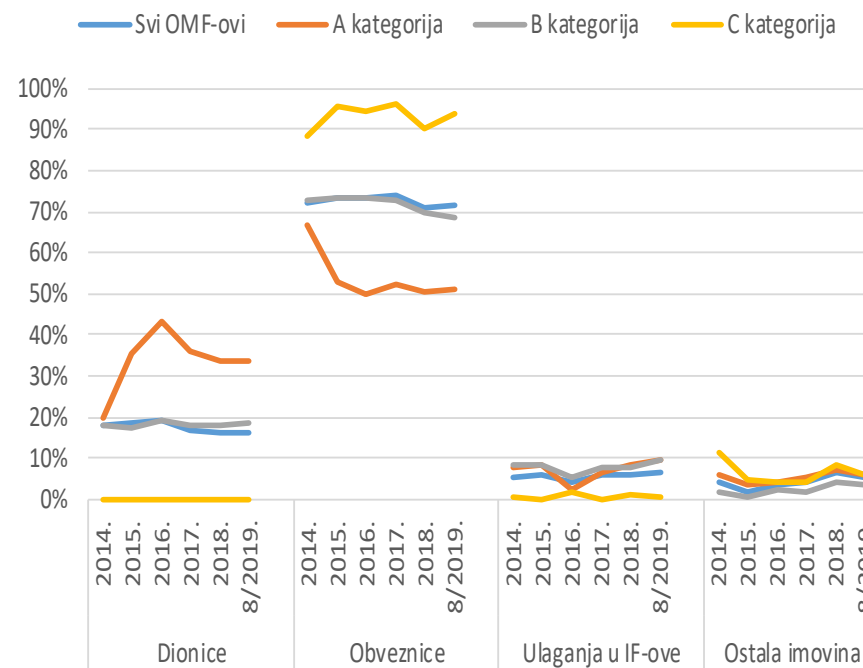
Unatoč relativno većoj izloženosti nekretninama, HR osiguranja imaju poprilično konzervativan portfelj, s obzirom da je preko 60% ukupnih investicija uloženo u državne obveznice

Napomena: Prikazana je struktura izloženosti društava za osiguranje na 31.12.2018.

Izvor: EIOPA

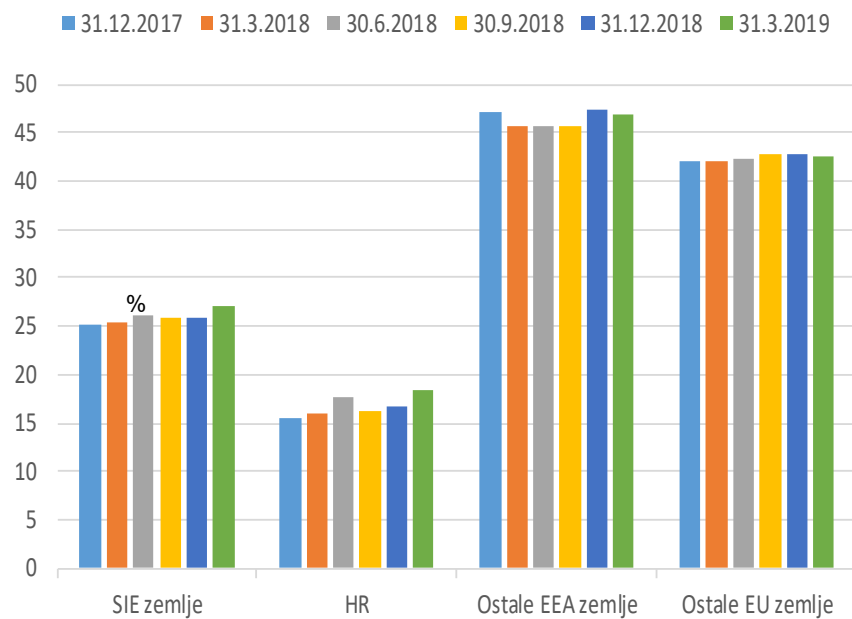
Struktura ulaganja OMF-ova relativno je stabilna, a udio državnih obveznica kreće se od 50% do 95%

Izvor: HANFA

Povećanje prekograničnih izloženosti

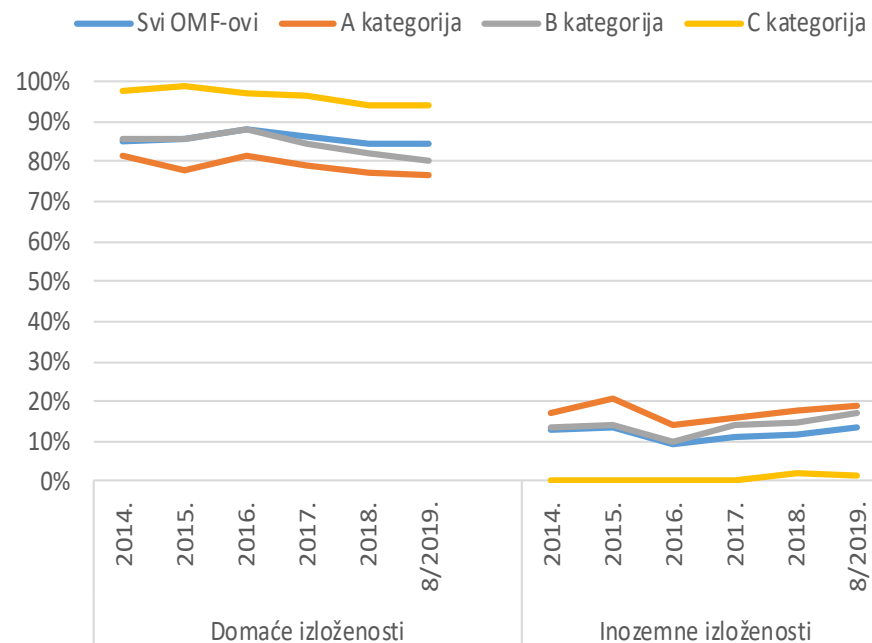
Iako je opažen blagi porast prekogranične izloženosti HR osiguranja, ona su i dalje na znatno nižim razinama u odnosu na usporedive SIE zemlje

Napomena: SIE zemlje označuje zemlje srednje i istočne Europe, odnosno konkretno: BG, CZ, EE, HU, LT, LV, PL, RO, SI, SK.

Izvor: EIOPA, Quaterly solo

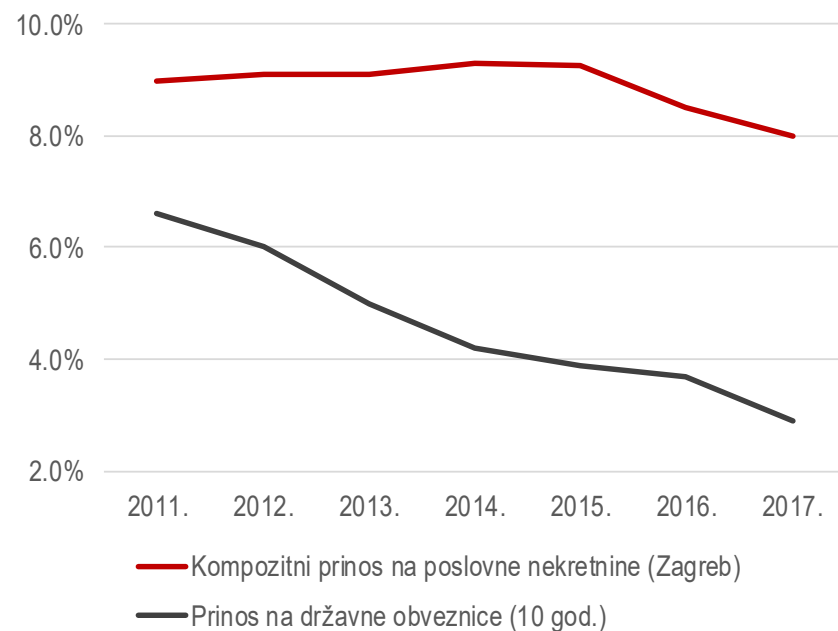
Blago povećanje prekogranične izloženosti prisutno je kod sve 3 kategorije obveznih mirovinskih fondova

Izvor: HANFA

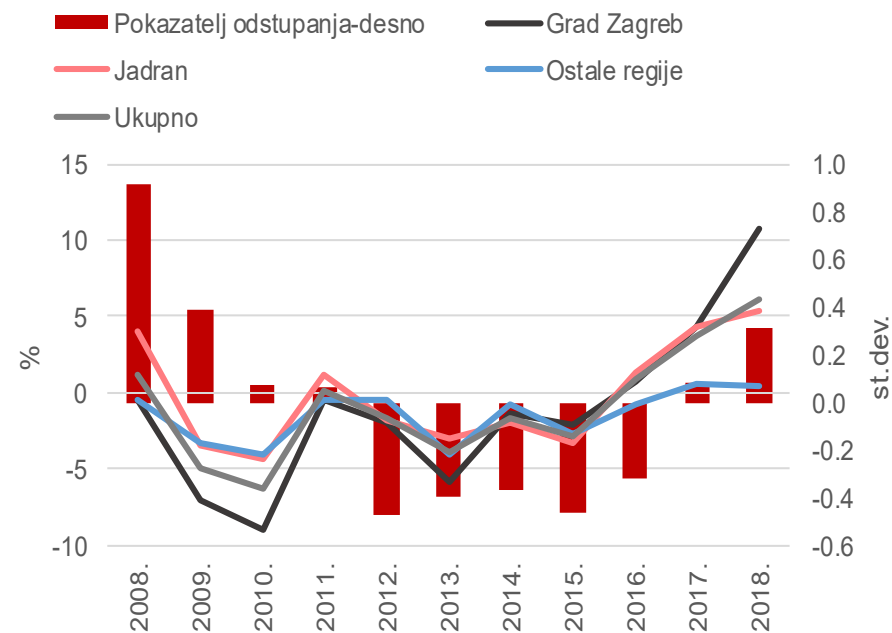
Ulaganje u rizičnije klase imovine

Tržište nekretnina postaje sve zanimljivija ulagačka alternativa tradicionalnim klasama investicija s obzirom na komparativno atraktivne prinose

Izvor: Bloomberg i Colliers

Cijene nekretnina ne odražavaju fundamente, precijenjenost je posebno izražena u pojedinim regijama

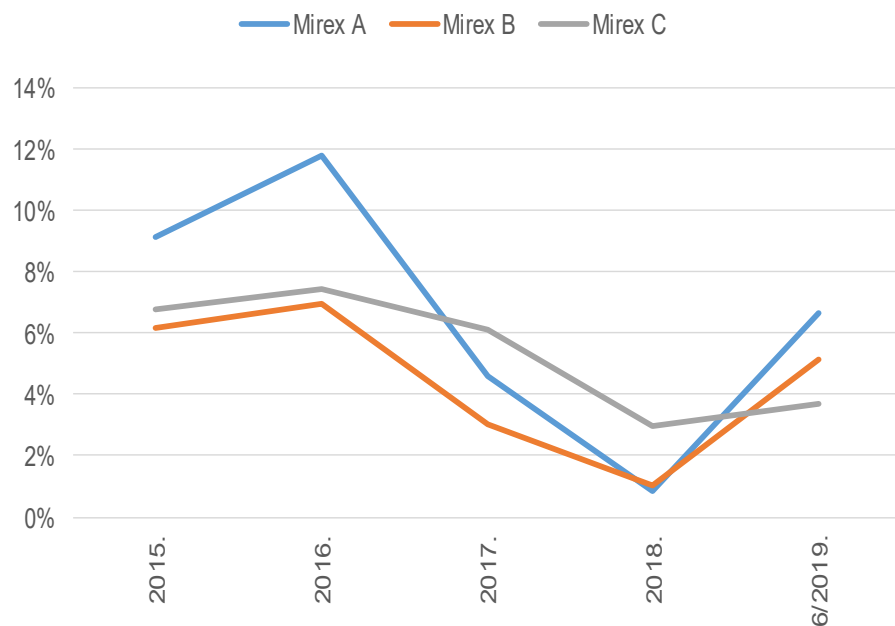

Izvor: DZS, HNB

Prinosi fondova

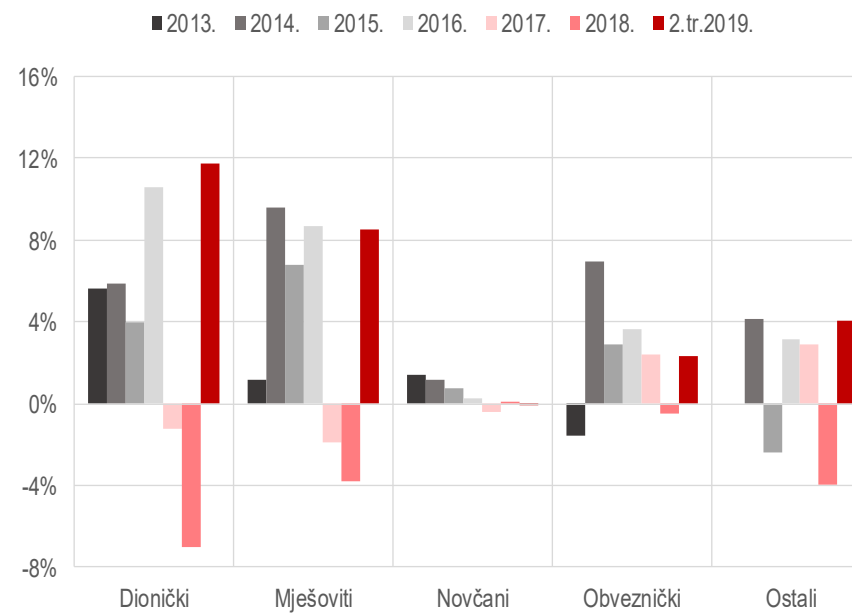
U okruženju niskih stopa, konzervativna ulagačka strategija koja je godinama osiguravala dostatne prinose s dospijećem starog portfelja izlaže društva riziku reinvestiranja...dionička ulaganja kao i nekretnine nude više prinose, no signali precijenjenosti tih tržišta i osjetljivost na sentiment investitora naglašava rizik iznenadne promijene cijena

Prinosi OMF-ova

Izvor: HANFA

Prinosi UCITS-a

Izvor: HANFA

4. TEHNOLOŠKI RIZICI

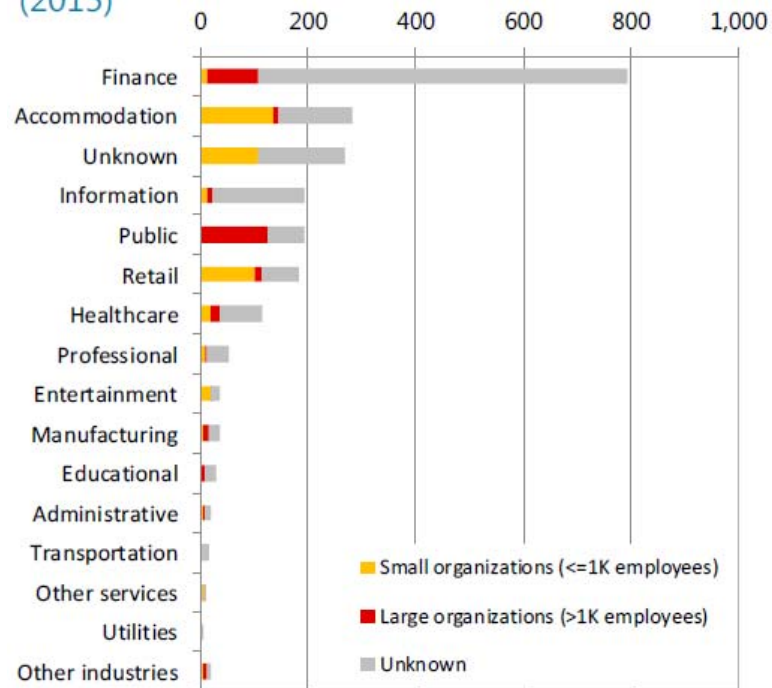

Kibernetički rizik

Financijska industrija daleko najizloženija ovoj vrsti rizika...

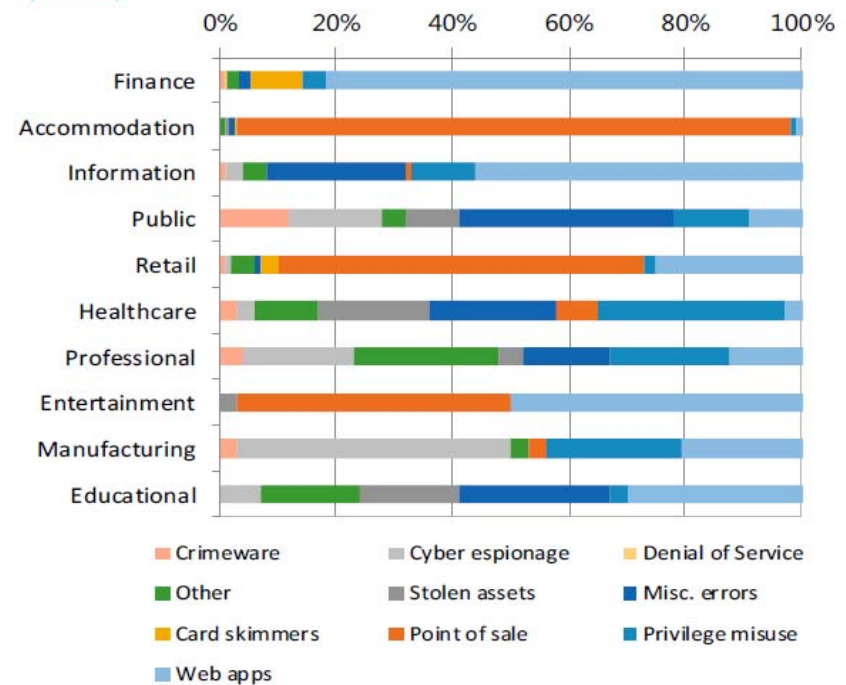
... pri čemu su internetske aplikacije najčešći kanal ugroze

Incidents with Confirmed Data Loss, Per Industry (2015)

Izvor: Verizon, IMF WP/17/185

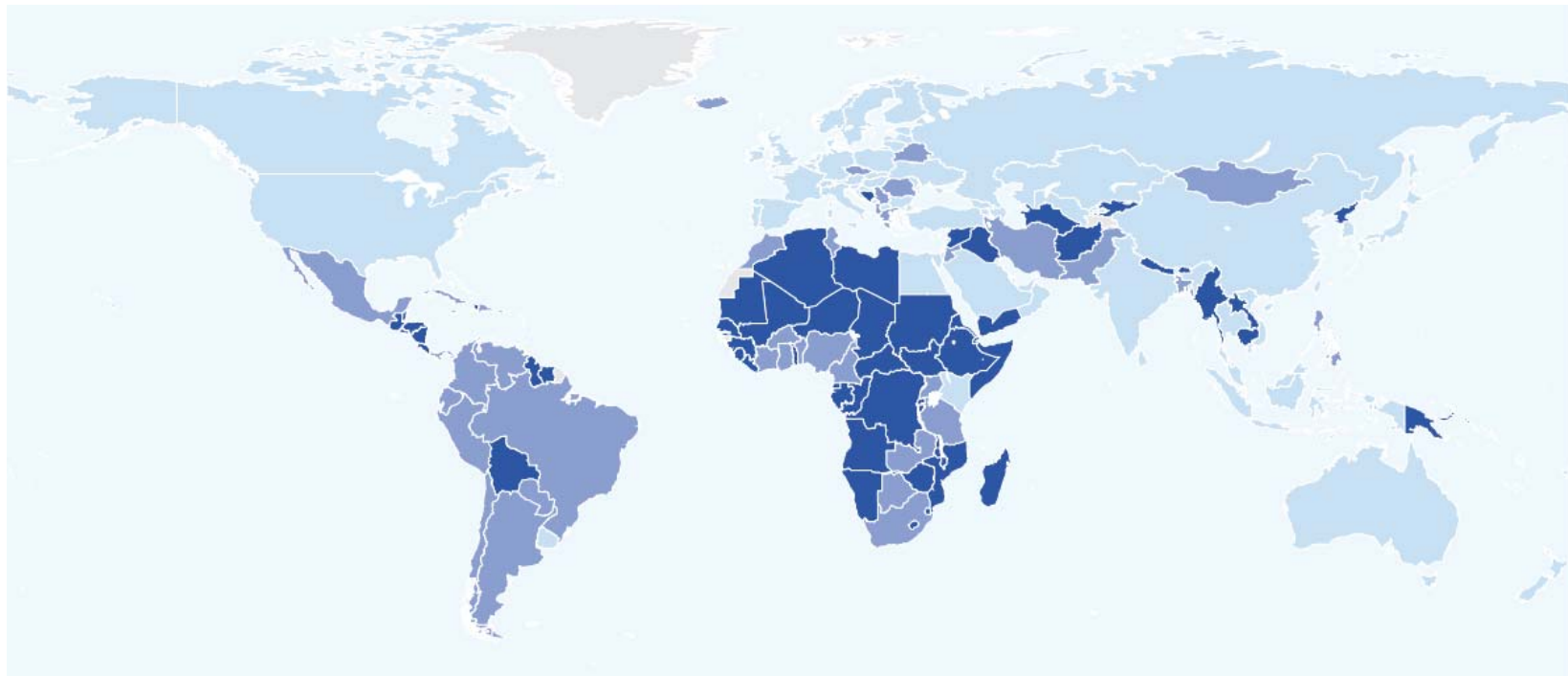
Patterns for Confirmed Breaches, Per Industry (2015)

Izvor: Verizon, IMF WP/17/185

Kibernetički rizik

Prema globalnom indeksu kibernetičke sigurnosti HR je među zemljama s visokom razinom posvećenosti kibernetičkoj sigurnosti

1. Countries that demonstrate high commitment in all five pillars of the index.
2. Countries that have developed complex commitments and engage in cybersecurity programmes and initiatives.
3. Countries that have started to initiate commitments in cybersecurity.

Izvor: International Telecommunication Unit (ITU)

HANFA

Umjesto zaključka

- Pred sudionicima financijskih tržišta su izazovna vremena zbog:
 - nezapamćeno dugačkog razdoblja niskih/negativnih kamatnih stopa čiji kraj se ne nadzire
 - sve izraženijih geopolitičkih tenzija između najvećih svjetskih ekonomija
 - slabih perspektiva rasta globalne ekonomije
 - rastućih nesigurnosti investitora na financijskim tržištima
 - novonastalih tehnoloških i ekoloških trendova koji mogu značajno izmijeniti globalne tokove kapitala
- U okružju rastuće investicijske nesigurnosti HANFA kontinuirano aktivno pratiti kretanja na tržištu financijskih usluga te poduzima primjerene raspoložive mikroprudencijalne i makroprudencijalne mjere, o čemu kontinuirano izvještava zainteresirane strane i širu javnost

Hvala na pažnji

info@hanfa.hr

www.hanfa.hr